

Generell guide/hjälprepa för Avelsvärdering och utställning av Lusitanohästar framtagen av Svenska Lusitanosällskapet'

Innehåll

Inledning.....	1
AVELSVÄRDERING (Grading).....	1
<i>Visning avelsvärdering ston alltid endast vid hand.....</i>	<i>2</i>
<i>Visning avelsvärdering hingstar alltid både ridna och vid hand</i>	<i>2</i>
UTSTÄLLNINGSTÄVLING (Model and Movement).....	2
<i>Klasser utställning:.....</i>	<i>2</i>
<i>Visning vid hand vid utställning</i>	<i>3</i>
<i>Visning uppsuttet vid utställning.....</i>	<i>3</i>
Regler	3
Domare.....	3
Handler och ryttarutrustning	4
<i>Handlerns klädsel</i>	<i>4</i>
<i>Ryttarens klädsel.....</i>	<i>4</i>
Hästens utseende och utsmycknad.....	5
<i>Hästens utrustning.....</i>	<i>6</i>

Inledning

I Sverige försöker vi skapa Portugisisk stämning för att hedra rasens födelseland och då är givetvis kläder viktigt, men också viktigt att vi visar hästarna likadant världen över. Lika mycket som det handlar om att vara fin skall man ha en helhet i sin uppvisning. Glöm inte att det tar tid att träna hästen för uppvisning. Titta gärna på filmklipp på nätet och försök härma. I Sverige har vi valt att kalla detta event för "Feira" det betyder typ karneval. Det är vad vi tillsammans skall skapa en hästfest för vår fantastiska ras, samtidigt som vi avelsvärderar och ställer ut härliga lusitanohästar.

AVELSVÄRDERING (Grading)

Man avelsvärderar sin Lusitanohästar för att komma in i stamboken för vuxna avelsdjur. I och med inskrivandet i vuxenboken blir de kvalificerade för att avla renrasiga lusitanoföl. Både hingst och sto måste vara godkända och därför blir avelsvärderingen mycket viktig för rasen. Lusitanoston får avelsvärderas från 3 års ålder och hingstar från 4 års ålder. Ston visas endast för hand och hingstar både uppsuttet och för hand. För de flesta hästar får de denna enda möjlighet att komma in i stamboken och de "poäng" hästen får följer den livet ut. Här bedömer man hästens grundexteriör dvs det som är viktigt för rasens framtid. Här finns inga klasser som i utställning, utan man anmäler sin häst när man tycker att den är redo för att avelsvärderas. I Sverige har vi avelsvärdering 1 gång per år i samband med vår årliga Feira.

Det är endast domare som utsetts av moderorganisationen APSL som får avelsvärdera lusitanohästar. I dagsläget finns det 10 stycken godkända domare i världen.

För att anmäla sig till avelsvärdering måste hästen ha ett godkänt pass (som har sidor för införande av vaccinering). Man måste också stå som ägare till hästen i APSLs stambok. Man måste alltså ha gjort ett ägarbyte i stamboken. För att kontrollera detta kan man mejla oss eller titta på hästen i den öppna stamboken, följ då nedan länk:

<https://www.cavalo-lusitano.com/en/stud-book/public-access-to-the-stud-book> .

Är det en hingst man skall avelsvärderas måste den också fertilitetskontrolleras innan anmälan. Detta måste göras på klinik och veterinär måste räkna antalet levande spermier. Detta tar lite tid att göra så man måste ha en öppen seminestation för att tappa hingsten på. Detta är ett krav APSL har och det räcker inte med ett levande föl som bevis på fertilitet. Läs mer om detta på vår hemsida.

Visning avelsvärdering ston alltid endast vid hand

Ston visas ett och ett enligt startlistan och en visning tar ca 15 minuter.

Hästen visas uppställd för exteriörbedömning, chipavläsning och mankhöjds mätning samt fotografering. Den visas också av ledd av handlern i skritt och trav samt i galopp med longerlina.

Visning avelsvärdering hingstar alltid både ridna och vid hand

Hingstar visas en och en enligt startlistan och en visning tar ca 20 minuter.

Först visar man dem ridna i skritt, trav och galopp ca 1 varv per gångart enligt domarens anvisningar.

Hästen skall visas så fördelaktigt som möjligt i balans på tygeln. Hästen skall ha lämpligt huvudlag med brett och sadel, men inga benskydd.

Därefter skall sadeln tas av och hästen visas uppställd för exteriörbedömning, chipavläsning och mankhöjds mätning samt fotografering. Den visas också av ledd av handlern i skritt och trav.

UTSTÄLLNINGSTÄVLING (Model and Movement)

Vid en utställning koras dagens vackraste häst. Hästarna tävlar först i den klass man anmält dem till. Sedan tävlar alla klassvinnare mot varandra. Alla ston tävlar mot varandra för att bli "Bästa Sto" och alla Hingstar/Valacker tävlar om att bli "Bästa Hingst/Valack" Utställningen avslutas med att respektive sto och hingst tävlar om titel Champion

Tävlingen går ut på att man bedömer "dagens vackraste häst" och det är en tävling där dagsform spelar in. En häst som visar upp sig bra och är vältränad kan få högre ranking än en som är dåligt musklad och visar sig dåligt.

I varje klass rangeras hästarna av domaren enligt hens bedömning. Inga poäng delas ut, men ett muntligt omdöme brukar delas ut. Särskilt fina hästar kan belönas med silver och guldmedalj, men det är ovanligt.

Klasser utställning:

Hingstar/Valacker:

M I - ettåriga

M II - tvååriga

M III - treåriga

M IV -ridna, 4 år

M V - ridna, 5 år och äldre

M VI – Avkommor efter hingst (minst 3 stycken)

Ston:

F I – ettåriga

F II - tvååriga

F III - treåriga

F IV - med föl

F VII - 4 år och äldre ridna

F X - 4 år och äldre vid hand

Korsningar med Lusitano:

C I – ston 4 år och äldre ridna

C II – hingst/val 4 år och äldre ridna

Korsningsklassen är specifik för oss i Sverige, och finns till för att bredda vår hästbas. För att vara med i

korsningsklassen måste ena föräldern vara inskriven i APSLs födelsebok.

Visning vid hand vid utställning

Domaren bedömer exteriör och gångarter. Standardproceduren är som följer med eventuella avvikelser beroende på domaren:

- Hästarna leds i skritt i höger varv.
- Deltagarna beordras att stanna.
- Varje häst ställs upp framför domaren i turordning och domaren ger anvisningar om hur hästen ska visas i skritt och i trav.

Visning uppsatt vid utställning

Domaren bedömer exteriör och gångarter. Standardproceduren är som följer med eventuella avvikelser beroende på domaren:

- Ekipagen rider i skritt i höger varv.
- Vart och ett av ekipagen ombeds skritta, trava och galoppa i båda varven enligt instruktioner av domaren.

Skulle domaren be hästarna komma in en och en så brukar man få göra en enkel figur (8) för att visa hästen i skritt, trav och galopp. Detta är inget man behöver komma ihåg utan man får anvisningar inne på banan.

Regler

När klassen väl börjat får man inte lämna arenan. Man kan inte heller byta ryttare/handler. Om domaren anser att någon häst rör sig orent kan den beordras att lämna arenan, så även om häst eller ryttare/handler betar sig illa. Dåligt uppförande kan även leda till förlorade placeringar. Domarens beslut är enhälligt. Fullständiga regler finns publikt på APSLs hemsida <https://www.cavalo-lusitano.com/en>

Domare

I det fall man under tävlingens gång tvingas byta domare ska om möjligt alla berörda deltagare informeras, så att eventuella intressekonflikter kan undvikas.

Följande kan anses vara intressekonflikt/jäv:

- En domare kan anses jävig om han har ett intresse i en häst eller om han fött upp, ägt, tränat eller haft i sin omvårdnad, tävlat eller haft ekonomiskt intresse eller på annat vis vinner fördelar av den.
- Domaren bör inte bedöma häst som han har fött upp eller som ägs av en direkt familjemedlem till denne.
- Domaren bör inte bedöma häst som visas av direkt familjemedlem till denne.
- Domaren bör inte bedöma häst som visas av person som jobbat under denne eller denne varit i anställning hos de senaste 12 månaderna.

I någon av ovanstående situationer bör deltagande ekipage strykas. Om någon trots ovanstående situation tävlar kan man ställas inför disciplinrådet och omedelbart uteslutas ur klassen.

Handler och ryttarutrustning

På huvudet skall man ha hjälm eller hatt, och alla kläder skall vara heltäckande dvs långa armar på skjortor. Är det så att man har med ett föl och därmed en extra handler skall denna också vara prydligt klädd enligt nedan beskrivning:

Handlerns klädsel

Portugisisk: Jacka, rakt skuren, med en vit skjorta. Tigha mörka byxor med hög midja eller mörk ridkjol. Mörk hatt eller hjälm, långt hår ska vara uppsatt. Mörka skor eller stövlar.

Engelsk: Mörk, enkel kavaj eller väst, vit skjorta med plastrong eller vit polo.

Byxor i ljus färg eller knälång kjol. Hatt eller hjälm, långt hår ska vara uppsatt, Enkla skor eller stövlar samt handskar.

Ryttarens klädsel

Portugisisk: Jacka (chaqueta) rakt skuren, med en vit skjorta Eventuell mörk väst (chalequillo). Tigha mörka byxor med hög midja eller mörk ridkjol (falda). Mörka skor eller stövlar. Mörk hatt eller hjälm, långt hår ska vara uppsatt. Sporrar av portugisisk stil.

Engelsk: Mörk kavaj, vit skjorta med slips eller plastrong. Ridbyxor i ljus färg och boots eller stövlar i mörk färg.

Hjälmen bör vara mörk, långt hår ska vara uppsatt. Handskar i neutral färg. Spö och sporrar är valfritt.

Hästens utseende och utsmycknad

Nedan beskriver vi hur man gör i Portugal och detta är givetvis också gångbart i Sverige. Men vill man inte klippa går det bra att fläta man pannlugg och svans. Gör då enkla eller dubbla inbakade flätor eller knoppar utan rosetter. Hästarna skall vara tävlingsfin.

Åringar (hingstar, ston & valacker):

Visas traditionellt med man och svans helt snaggade. Klippning av pannlugg är valfritt.

2-åringar (hingstar, ston & valacker):

Visas traditionellt med snaggad man, stubbad svansrot och svans som klipps rakt av i höjd med nedre delen av hästens lår. Klippning av pannlugg är valfritt.

3 åringar (hingstar, ston & valacker) samt äldre ston:

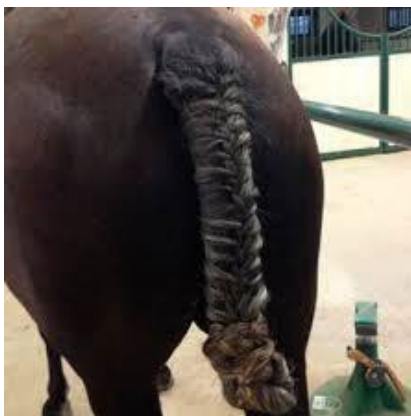
Visas traditionellt med snaggad man, stubbad svansrot och svans som klipps rakt av strax under hasen. Klippning av pannlugg är valfritt.

4 år & äldre hingstar & valacker:

Visas traditionellt oftast flätade. Manen i enkla eller dubbla inbakade flätor utan rosetter/knoppar.

Pannluggen i hängande eller uppvikt fläta. Svansen flätas inbakad till svansrotens längd, därefter snurras/flätas resten av taglet och binds upp mot den inbakade flätan.

Hästens utrustning

Portugisisk: Riden visning: portugisisk sadel med svanskappa, dekorerad eller slät. Brösta är valfritt, dekorerad eller slät. Vojlock brukar inte användas. Portugisiskt huvudlag med engelsk eller remontnosgrimma. Nosgrimma och pannband kan vara släta eller dekorerade. Bett; tränsbett, kandar eller pelham.

Visning vid hand: Portugisiskt showhuvudlag, träns eller kapson med långt grimskäft eller lina.

Engelsk: Riden visning: vanlig engelsk sadel. Slätt huvudlag med engelsk eller remontnosgrimma. Bett; tränsbett, kandar eller pelham.

Visning vid hand: enkelt huvudlag, utställningshuvudlag eller en väl sittande grimma med långt grimskäft eller lina. Hingstar visas i träns eller kapson.

Reviderad: 2023-06-15